

Nim och den hemliga ön

Den elvaåriga Nim växer upp på en öde ö tillsammans med sin ensamstående pappa. För Nim är ön ett paradys, men när pappan en dag försvinner till havs och ön hotas av invaderande turister tvingas hon mot sin vilja söka hjälp utifrån. En underhållande film om att leva nära naturen, om mod och rädslor, fantasins roll i en omgivande verklighet. Filmen är dubbad till svenska och kan fungera alltifrån en åk 2 till åk 5.

Rekommenderad från åk 2

EN FILMHANDLEDNING AV
CLAS ÖSTERHOLM

Handling

Till bilder från en "hemvideo" av en kvinna i en båt hör vi hur en flicka förklarar att hennes mamma var oceanograf. Hur mamman och pappan fick en flicka som de döpte till Nim. Bilderna övergår till animationer och flickan berättar historien om hur hennes mamma en dag blev uppäten av en val. När mamman försvann bestämde pappan att han och Nim skulle segla över världshaven för att leta efter valen och återfå mamman. På en av dessa seglatser runt jorden hittade de tillslut sitt hem, en obebodd söder-

havsö som nu har blivit Nims alldeles egna paradys.

Filmen övergår till verkliga bilder och vi möter den elvaåriga flickan Nim. Hon berättar om sitt fantastiska liv på ön, att hon inte behöver gå i skolan och att hon har ett antal djur som är hennes vänner. Hennes pappa Jack är en världsberömd marinbiolog som tar väl hand om sin dotter - även om han ibland är lite förvirrad.

Nim tycker om att läsa och allra helst slukar hon böckerna av författaren, äventyraren och hjältefiguren Alex Rover. I Nims fantasi är Alex Rover den modigaste av alla modiga män. Vad Nim inte vet är att författaren till böckerna är en späd kvinna, Alexandra Rover, som på grund av sina fobier lever isolerad i en lägenhet i San Fransisco. Alexandra är rädd för allt och vågar inte lämna sin lägenhet. Den ende hon umgås med är sin fantasifigur Alex som i hennes fantasi tar fysisk gestalt vid hennes sida.

En dag måste pappa Jack ge sig iväg några dagar för att leta plankton för sin forskning. Nim vill inte följa med för hon måste vara på plats när sköldpaddans ungar ska kläckas. Efter stor tvekan låter Jack Nim stanna ensam på ön. Medan Jack är ute till havs får Nim se ett mejl till honom från Alex Rover där denne frågar om råd till sin kommande bok. Det visar sig att Alex Rover ofta använder Nims pappa som rådgivare i sitt researcharbete. Nim svarar på mejlet och lovar att försöka hjälpa Alex.

På kvällen drar en storm över området. Pappans båt

skadas svårt men han lyckas hålla den flytande. Nim är ensam och rädd men på morgonen när stormen bedarrat återfår hon modet och ställer saker och ting i ordning efter det kaos som stormen orsakat. Hon får dock inte kontakt med pappan på satellittelefonen.

Nim ger sig ut på äventyr för att hjälpa Alex Rover med information om vulkanen på ön. På vägen ner ramlar hon och skadar sig i benet, hon blir orolig och mejlar Alex för att få hjälp.

En dag närmar sig ett kryssningsfartyg ön. Kaptenen och några besättningsmän går iland och Nim som gömt sig i en palm hör hur de planerar att göra om ön till ett semesterparadis för rika turister. Om två dagar ska de komma tillbaka med första lasset turister. Nim blir alltmer desperat. Hon får inte tag på pappan och nu hotas även deras paradiset av inkräktare. Hon mejlar Alex Rover och berättar sanningen att hon är 11 år och att hennes pappa har försvunnit till havs och hon ber att Alex ska komma och hjälpa henne.

Alexandra svarar först att hon inte kan komma, men efter livliga diskussioner med sin "förtrogne" Alex Rover, bestämmer hon sig för att hjälpa Nim.

Medan Alexandra är på väg till Nim förbereder Nim och hennes vänner djuren sig för att försvara ön mot turistinvasionen.

Turisterna anländer till stranden med grisfest, solkräm och parasoller, lekar och lokal exotisk dans medan Nim förgäves försöker skrämman iväg dem med diverse knep; bl a flygande ödlor och ett fisande sjölejon. Samtidigt har en pojke upptäckt Nim och de möts för ett kort ögonblick. Först när Nim av misstag råkar väcka vulkanen till liv flyr turisterna och pojken, men Nim verkar inte vara lycklig för det. Hon är alldeles ensam och är orolig för vad som hänt hennes pappa.

Under tiden befinner sig Alexandra på sin äventyrliga resa på väg till Nim. En helikopterfärd är nära att sluta med katastrof när de hamnar i en storm, men de lyckas nödlända på det kryssningsfartyg som nyligen besökt Nims ö. När besättningen vägrar att föra henne till Nim tar hon en livbåt och börjar ro mot ön i det stormande

havet. När hon närmar sig stranden förliser båten och hon sjunker, men räddas av Nim, som för ett ögonblick tror att Alexandra är hennes mamma.

Väl räddad på stranden blir Nim besviken när Alexandra förklarar att hon är Alex Rover. Nim vill att Alexandra ska ge sig iväg innan pappan kommer tillbaka. Det är deras ö, ingen annan får vara där. Alexandra kämpar med sitt samvete i form av alteregot Alex. Alexandra tycker att Nim klarar sig utan henne och vill lämna ön, men Alex menar att hon måste hjälpa Nim, och att Alexandra i sin tur behöver Nims hjälp.

Alexandra söker upp Nim och så småningom accepterar Nim hennes närvaro.

Under tiden detta har hänt har pappan kämpat för sitt liv till havs för att få båten sjöduglig så att han kan återvända till sin dotter. När Nim slutligen har förlorat hoppet om att pappan ska återvända, så kommer han trots allt tillbaka och de förenas på stranden tillsammans med Alexandra.

Ett liv nära naturen

Vi som idag lever i västvärlden tar det som något helt naturligt att elektriciteten ska fungera när vi knäpper på lysknappen, att kylskåpet och frysen håller maten färsk, att rent vatten rinner ur kranen etc. Och när det uppstår problem så lyfter vi på luren och ringer en elektriker, rörmokare eller annan expert som kan fixa våra problem. Nim och hennes pappa däremot, som lever ensamma på en öde ö är helt beroende av vädret och vad som finns att tillgå på ön och måste själva kunna lösa de problem som kan uppstå. För att vara ett "Robinson Crusoe-liv" lever de emellertid mycket privilegierat - de har ju själva valt att leva på ön - med elektricitet genom solenergi, moderna datorer uppkopplade mot Internet och satellittelefoner. Och de förnödenheter de inte själva kan producera - böcker, papper, verktyg, kläder etc - får de genom ett lastfartyg som regelbundet anländer till ön.

Men att leva i samklang med naturen innebär också ett ansvar. "Ta väl hand om ön, för då kommer ön att ta väl hand om dej", säger pappan vid ett tillfälle till Nim. Bud-

skapet riktar sig även till oss i publiken i dessa dagar av miljödebatter. Om vi inte tar väl hand om vår jord så slår det förr eller senare tillbaka på oss själva och kommande generationer.

Nim berättar att hon inte behöver gå i skolan för allt hon behöver kunna om världen lär hon sig av naturen själv, av sina vänner djuren; sjölejonet har lärt henne simma; pelikanen Gallileo lär henne lite om naturvetenskapens elementära grunder etc. Annan kunskap skaffar hon sig genom att läsa böcker.

Djuren på ön är Nims enda kompisar och de skildras i filmen som mycket intelligenta med mänskliga drag. Utan problem kan Nim kommunicera med dem och djuren hjälper även till när Nim och hennes pappa hamnar i knipa. Djuren tycks för Nim ha samma status som människor och de enda levande varelser som Nim och hennes pappa tycks använda som föda är näringsrika larver. Deras övriga kosthållning tar de från den flora som ön har att erbjuda.

- Skulle eleverna vilja leva på en ö som Nim och hennes pappa? Vad finns det för fördelar och nackdelar?

- Tror eleverna att de skulle kunna överleva på en öde ö? Diskutera vad vi människor verkligen behöver för att leva ett värdigt liv. Vad skulle hända om vi t ex blev utan vatten eller elektricitet några dagar - tänk på alla eldrivna apparater som vi använder i vår vardag?

- Vad menar pappan när han säger till Nim att hon måste ta väl hand om ön? Vad gör eleverna för att förbättra miljön?

- Nim säger att hon inte behöver gå i skolan för det hon kan har hon lärt sig av djuren och genom böcker. Förutom skolan - varifrån får vi kunskap, var någonstans lär vi oss saker?

- Vad betyder djuren för Nim? Låt eleverna berätta om sina favoritdjur. Vilka egenskaper kan olika djur ha? Om eleverna har husdjur, låt dem berätta om dem och vad de betyder för eleverna.

Paradiset

Nim kan inte tänka sig att bo på en bättre plats än den egna ön, för Nim är det ett paradiset. Ön i filmen stämmer väl med vår klichebild av paradiset, en kombination av den gammaltestamentliga beskrivningen och en modern bild av ett semesterparadis med palmer och vidsträckt sandstränder. En av människan orörd och oförstörd plats i naturen.

Men en dag så hotas deras paradiset av inkräktare. Sjömännen som först landstiger skildras som illasinnade pirater, men det visar sig att de inte vill invadera ön med våld och fruktan utan med turism och nedskräpning. Passagerarna på kryssningsfartyget lever upp till alla nidsbilder av en västerländsk turist som tänkas kan; anskrämlig klädsel, överviktiga, nonchalanta och burdusa.

- Vad betyder ön för Nim?

- Vad är ett paradiset? Måste paradiset vara en plats i naturen, kan det även vara en stad? Var har eleverna sitt paradiset på jorden?

- Filmen vill rikta kritik mot den utbredda massturismen i världen. Hur beskrivs turisterna i filmen? Vad betyder ordet turist för eleverna? Om eleverna varit på semesterresa - känner de igen sig i bilden av turisterna som filmen skildrar?

Att isolera sig från om världen

Nim och pappan vill leva ensamma på sin ö. Deras enda kontakt med omvärlden är via e-post och satellittelefon. Datorn och Internet fungerar som en absolut nödvändig livlina mot civilisationen. Nim har även en livlig fantasi

och med hjälp av den och sina böcker kan hon resa vart hon vill i världen utan att behöva lämna sitt hem.

Men de vill absolut inte låta någon annan komma till ön, vilket man kan tycka är en ganska egoistisk attityd. I filmens inledning säger Nim att ön är hennes och pappans alldeles egna perfekta hemliga värld som ingen ska få inkräkta på. Hon värnar sin plats på jorden men vill inte dela med sig av sin lycka till andra. Hennes pappa har sagt till henne att hon inte får avslöja öns koordinater på kartan för någon, och när kryssningsfartyget med turisterna anländer känner hon sig hotad och gör allt som står i hennes makt för att försvara sig mot inkräktarna.

"No man is an island, entire of it self; every man is a piece of the continent, a part of the main", skrev en gång författaren John Donne. Människan är en social varelse som inte kan isolera sig och överleva utan kontakt med andra människor. Nim vill så gärna bevara sitt hemliga paradis tillsammans med sin pappa, men när han en dag försvinner till havs och hon är alldeles ensam tvingas hon inse att hon inte kan klara sig själv utan måste söka hjälp från omvärlden. Och då blir det i form av hennes hjälte Alex Rover. Men när Alex, i egenskap av Alexandra, kommer till ön blir Nim förvirrad. Dels väcks minnen till liv efter mamman, dels speglar det Nims naiva sätt att se på världen. Hon vill isolera sig med sin pappa på ön, men måste inse att detta i längden är omöjligt.

Författaren Alexandra Rover lever även hon isolerad från omvärlden trots att hon bor mitt i miljonstaden San Francisco. På grund av sina fobier vågar hon inte gå utanför dörren. Även för henne är Internet och fantasin hennes möjlighet till kontakt med världen utanför hennes ytterdörr. Ankomsten till ön blir en vändpunkt för Alexandra. Hon inser att hon inte kan klara sig ensam längre, att Alex bara är en fantasifigur och att hon behöver hjälp av andra "riktiga" människor, i det här fallet Nim.

- Varför vill Nim och hennes pappa hålla deras ö hemlig? Vad är de rädda för ska hända om deras hemlighet avslöjas?

- Kan en människa leva isolerad från omvärlden? Nim har inga människor som kompisar, bara djur. Tror ni att hon innerst inne saknar riktiga vänner? Vad är en kompis? Är det viktigt att ha kompisar?

Rädslor och mod

Rädsla är en känsla som alla människor på något sätt kan känna igen sig i. Någon är rädd för ormar eller mörkret medan en annan är rädd för att vara ensam. Nims hjälte är äventyraren Alex Rover - som i hennes fantasi till utseende mycket påminner om hennes pappa Jack. Alex tycks inte vara rädd för något och en kväll pratar Nim och hennes pappa om mod. Nim undrar hur Alex Rover kan vara så modig, föds man modig? Pappan svarar att mod är något man lär sig varje dag, genom de val vi gör genom livet.

Nim är en ovanligt modig elvåring som klättrar i berg, kåkar larver och klarar sig själv några dagar när pappan är på expedition. Men rädslan tränger sig på när pappan inte kommer tillbaka efter stormen och hon känner sig ensam. Men hon vill inte visa sin rädsla för sina vänner djuren. Utåt vill hon visa sig lugn och stark.

Författaren Alexandra Rover däremot är rädd för nästan allt. Hennes rädsla för att hämta posten i brevlådan ställs i filmen mot Nims mod då hon alldeles själv klarar av att klättra upp till vulkanens topp. Alexandra är rädd för att gå utanför dörren och möta verkligheten. Hon föredrar att tillbringa sin tid i en fantasivärld som hon skapat kring hjältekaraktären Alex Rover som också blivit hennes enda "vän". Alex fungerar även som hennes samvete och det är han som tillslut får henne att övervinna sina rädslor och resa iväg för att rädda Nim.

- Vad innebär det att vara modig? Är Nim modig? Varför vill Nim inte visa att hon är rädd?
- Alexandra Rover är rädd för nästan allt. Vad är det som får henne att övervinna sin rädsla och ge sig väg för att rädda Nim?
- När Alexandra skrämmd landar med planet i ett främmande land med annorlunda kultur säger figuren Alex till henne att hemligheten med att uppleva äventyr är tillit. För att övervinna sina rädslor och uppleva äventyren i livet måste man lita på andra människor. Vad menar han med det? Vad betyder det att lita på andra människor?

Fantasi och verklighet

När Alexandra är på väg till Nim får hon skjuts i en liten båt. Båtagaren säger en fras som Alexandra blir förstjust i och vill använda i en av sina kommande böcker. Men mannen säger absolut nej, för han är också författare, "Jag ska använda den i min historia", säger han. Vi vet inte om han verkligen är en författare, men man kan också tolka det som om att alla människor är "författare" till sina livs historier, att livet är uppbyggt kring olika berättelser.

Nim och den hemliga ön är en film som leker med begreppet berättelse, vad som är fantasi och verklighet. Inte minst understryks det av att historien ramas in av animerade sekvenser som kan associera till en saga. För Nim är livet uppbyggt kring berättelser och den grundläggande historien i hennes liv är den om hur hennes mamma försvinner till havs i buken på en val. Nim har inga egna minnen av mamman utan allt hon vet om henne har hon lärt sig genom pappans berättelser. I filmens inledning säger hon att: det är allt som min mamma är nu, historier, men det är fantastiska historier.

Nim tycks ibland ha svårt att hålla isär vad som är verklighet och vad som är saga. När hon t ex träffar pojken som stigit iland med turisterna tror hon att han kommer från historien om valen och hennes mamma, och hon måste nypa honom i kinden för att förstå att han är på riktigt. När hon senare desperat ber Alex om hjälp via e-post skriver hon i mejlet att hon inte kan klara av situationen själv, att hon inte kan vara hjälten i sin egen historia.

Därför blir också hennes besvikelse så stor när hon träf-

far den verkliga Alex Rover i form av Alexandra. Hon har inte kunnat skilja på författaren och fantasifiguren Alex. I Nims fantasi är Alex Rover en hjälte, en man som inte behöver räddas ur havet utan tvärtemot räddar andra.

För att ytterligare betona hur Nims liv är uppbyggt på berättelser avslutas filmen med inledningen till en ny berättelse. Nim säger att nu börjar historien om forskaren, författaren och Nim - men ingen vet hur den historien kommer att sluta.

Men även Alexandra har svårt att skilja på fantasi och verklighet. Hon lever så nära inpå sin egen skapade hjältefigur att han blivit som en riktig vän för henne.

- Vad är en berättelse?
- Hur tolkar eleverna att filmen är inramad av animerade avsnitt?
- För Nim är Alex Rover en hjälte. Vad är en hjälte? Finns det hjältar i verkliga livet?
- Vad spelar fantasin för roll i våra liv? I vilka situationer kan det vara bra att ha en välutvecklad fantasi?
- När pojken upptäcker Nim på ön tror hon att han inte är verklig utan är en del av en berättelse. Detta kan vara komplicerat att förstå, men hur tolkar eleverna Nims reaktion?

Produktionsuppgifter

Originaltitel: *Nim's Island*
USA 2007
Producent: Paula Mazur
Manus: Joseph Kwong, Paula Mazur, Mark Levin, Jennifer Flackett
Regi: Jennifer Flackett, Mark Levin
Foto: Stuart Dryburgh
Klipp: Stuart Levy
Scenografi: Barry Robison
Musik: Patrick Doyle

I rollerna

Nim - Abigail Breslin
Alexandra Rover - Jodie Foster
Pappa Jack/Alex Rover - Gerard Butler
Kapten - Michael Carman

Tekniska uppgifter

Längd: 97 minuter
Format: Cinemascope
Ljud: Dolby Digital
Censur: Från 7 år
Svensk premiär: 10 oktober 2008

Distribution

SandrewMetronome, Box 5612, 114 86 Stockholm Tel 08-762 17 00, fax 08-23 08 50 www.sandrewmetronome.se

Redaktion

Andreas Hoffsten, Barn & ungdom, Svenska Filminstitutet oktober 2008